

Bevoegheidsverdeling raad - college

Gemeente
Hengelo

Politieke markt

11 mei 2021

Nederland

- Een gedecentraliseerde eenheidsstaat
 - Territoriale decentralisatie (provincie, gemeente)
 - Functionele decentralisatie (waterschap)

Systematiek Gemeentewet

- Uitwerking van grondwettelijke normen
- Uniforme regeling voor alle gemeenten

Uitwerking grondwettelijke normen

- Rijk als hoogste bestuurslaag:
 1. Bij de wet kunnen provincies en gemeenten worden opgeheven en nieuwe ingesteld.
 2. De wet regelt de wijziging van provinciale en gemeentelijke grenzen. (zie artikel 123 Grondwet)

Uniformering I: Bevoegdheidsverdeling binnen de gemeente

- Aan het hoofd van de gemeente staat de gemeenteraad. Zijn vergaderingen zijn openbaar, behoudens bij de wet te regelen uitzonderingen. (artikel 124 Grondwet)
- Van het bestuur van de gemeente maken ook deel uit de het college van burgemeester en wethouders en de burgemeester. (artikel 125 Grondwet)
- Er is een drietal bestuursorganen te onderscheiden in de gemeente:
 - De raad
 - Het college van B&W
 - De burgemeester

Uniformering II: Bevoegdheidsverdeling tussen bestuurslagen

- Voor provincies en gemeenten wordt de bevoegdheid tot regeling en bestuur inzake hun huishouding aan hun besturen overgelaten

(**autonomie**; zie artikel 108, lid 1 Gemeentewet, 124, lid 2, Grondwet).

- Regeling en bestuur kunnen van de besturen van provincies en gemeenten worden gevorderd bij of krachtens de wet

(**medebewind**; idem in artikel 108, lid 2 Gemeentewet, 124, lid 2, Grondwet).

- (3. Conflictenregeling (in de Gemeentewet):
 - a. indien er hogere regelgeving is, dan mag lagere regelgeving daar slechts aanvullend op zijn (121 Gmw)
 - b. indien er hogere regelgeving komt, komt de lagere te vervallen (122 Gmw))

Indeling / hoofdstukken in de Gemeentewet

- I. - De inrichting en samenstelling van het gemeentebestuur (nee)
- II. - **De bevoegdheid van het gemeentebestuur = vanavond** (ja)
- III. - De financiën van de gemeente (nee)
- IV. - Aanvullende bepalingen inzake het toezicht op het gemeentebestuur (nee)
- V. - Overgangs- en slotbepalingen (nee)

Monisme en dualisme : verschuiving van bevoegdheden

- **Monisme:**

- De situatie tussen 1851 en 2002
- De legitimatie en de bevoegdheidsuitoefening van het dagelijks bestuur is afgeleid van het algemeen bestuur ('B&W is commissie van de raad')
- Wethouders gekozen door en uit de raad en blijven lid van de raad
- Juridisch zwaartepunt lag bij de raad

Er was sterke verwevenheid tussen raad en wethouders (wethouder lid van de raad, stemrecht in de raad) met als gevolg dat de bestuurlijke verantwoordelijkheden onduidelijk zijn.

Monisme en dualisme

Staatscommissie Elzinga

Commissie Elzinga noemt 4 redenen voor dualisering:

- a. Positie politieke partijen zorgwekkend -> revitaliseren
- b. Gemeenten functioneren feitelijk al dualistisch -> vastleggen
- c. Rol wethouder ondoorzichtig .a.g.v. onduidelijke positie van de raad -> geen dubbel lidmaatschap meer
- d. Collegialiteit in college staat onder druk -> coördinatie collegebeleid en bewaking eenheid beleid

Monisme en dualisme, gevolgen

- Wetgever: Wet dualisering gemeentebestuur (Stb. 2002, 111)

Scheiding van rollen:

- **Wethouder niet langer lid van raad (burgemeester blijft wel voorzitter)**
- **Wethouders van buiten de raad**
- **Raad mag niet langer beleidsregels vaststellen voor B&W en Bgm.**
- **Er komen autonome bevoegdheden college (160, lid 1 Gemeentewet)**
- **College aan het hoofd van de ambtelijke dienst**
- **Positie burgemeester versterkt (agenderingsrecht en bewaken eenheid van beleid)**
- **Raadsgriffier ter ondersteuning van de raad**

Monisme en dualisme, gevolgen

- Wetgever: Wet dualisering gemeentebestuur (Stb. 2002, 111)

Meer controlerende bevoegdheden gemeenteraad:

- **Recht van initiatief en van amendement**
- **Recht van onderzoek (vergelijkbaar met parlementaire enquête)**
- **Rekenkamer functie**
- **Financiële functie versterkt**
- **Recht op Ambtelijke bijstand**

Bevoegdheden gemeenteraad

- Kaders stellen
- Controleren
- Volksvertegenwoordiging

Kaderstelling gemeenteraad

- het voeren van het algemene bestuur,
- het vaststellen van verordeningen

artikel 147 – 158 Gemeentewet = basis voor autonomie – bevoegdheid + verordeningen

- het vaststellen van het financiële beleid
 - Vaststellen begroting
 - Goedkeuring jaarrekening

artikel 189- 191 Gemeentewet

Controlerende bevoegdheid gemeenteraad

- Controlerende bevoegdheid is versterkt:
 1. Informatierecht (actief/passief)
 2. Vragenrecht (met antwoordplicht)
 3. Vragenhalfuur
 4. Motie bij een agendapunt
 5. Motie niet op de agenda voorkomend onderwerp
 6. Amendement
 7. Initiatiefvoorstel
 8. Interpellatie (nieuw)
 9. Recht van onderzoek (enquête) (nieuw)
 10. Budgetrecht

Gemeenteraad als volksvertegenwoordiger

- onderhouden van contact met de bevolking
- signalen vertalen naar gemeentelijke beleid

Bevoegdheden College - 1

- het voeren van het dagelijks bestuur
- het voorbereiden/uitvoeren van raadsbeslissingen
- Het vaststellen van regels over de ambtelijke organisatie
- het benoemen en ontslaan van ambtenaren
- het besluiten tot privaatrechtelijke handelingen
- het voorbereiden van de civiele verdediging
- jaarmarkten of gewone dagmarkten instellen, afschaffen en veranderen
- Let wel: ten aanzien van bepaalde besluiten moet de raad worden betrokken, *wensen en bedenkingen*
(artikel 160 Gemeentewet)

Bevoegdheden college - 2

- 2005: **Aanvullende overdracht van bevoegdheden** (Stb. 2005, 530).
 - In een tachtigtal wetten zijn veel bevoegdheden die de gemeente in medebewind uitoefent, van de raad naar het college of bgm. overgeheveld.
 - O.m. Brandweerwet 1985, Financiële Verhoudingswet, Wet algemene regels herindeling, Wet bibob, Wet op de lijkbezorging, Wet rampen en zware ongevallen, Archiefwet 1995, Mediawet, Monumentenwet :
 - ***zie verder Staatsblad 2005, 530***

Bevoegdheden: hoe komen deze tot stand

- **Attributie**

- Het toekennen van een bevoegdheid aan een bestuursorgaan

- **Delegatie**

Het overdragen van bevoegdheden van een bestuursorgaan aan een ander bestuursorgaan

- Delegatie aan ambtenaren is niet toegestaan

- **(Mandaat**

Het laten uitoefenen van bevoegdheden in naam van een bestuursorgaan door een ander

- Door eigen ambtenaren
- Door mensen van buiten de organisatie)

Bevoegdheden: hoe komen deze tot stand

- **Delegatie**

- ***Het overdragen van bevoegdheden door een bestuursorgaan van zijn bevoegdheid tot het nemen van besluiten aan een ander die deze onder eigen verantwoordelijkheid uitoefent*** (10:13 Awb)

Opmerking: Delegatie aan ondergeschikten (ambtenaren) is niet toegestaan (10:14 Awb)

- Mag slechts plaatsvinden als de wet het toestaat (10:15 Awb)
- Het bestuursorgaan kan ter zake van de uitoefening van de gedelegeerde bevoegdheden uitsluitend beleidsregels geven (10:q6, lid 1 Awb)
- Degene aan wie een bevoegdheid is gedelegeerd, verschaft het bestuursorgaan op diens verzoek inlichtingen over de uitoefening van de bevoegdheid
- Het bestuursorgaan kan de gedelegeerde bevoegdheid niet meer zelf uitoefenen

Delegatie van bevoegdheden

- Delegatie in Hengelo:

- Raadsdelegatiebesluit (uit 2011);

staat bij de gepubliceerde stukken van deze Politieke Markt

- Financiële verordening (laatstelijk van 2021)

- Het gemeentelijk rioleringsplan

- Kleine onderwerpen : *jaarlijkse vaststelling tarieven rijbewijzen en paspoorten vanuit art 10 Legesverordening*

Rondvraag

Heeft u vragen stelt ze gerust. Heb je later vragen, mailen kan altijd.

**Bedankt voor
uw aandacht**

Raadsdelegatiebesluit 2011

Artikel 1

De raad delegeert de uitoefening van de navolgende bevoegdheden aan Burgemeester en Wethouders:

- a. Het beslissen op aan de raad gerichte verzoeken om informatie als bedoeld in de Wet openbaarheid van bestuur;
- b. Het nemen van de procedurebesluiten als bedoeld in artikel 4:5 van de Algemene wet bestuursrecht ingeval een aanvraag tot het geven van een beschikking gericht is aan de raad;
- c. De uitvoering van artikel 7:1a van de Algemene wet bestuursrecht, voor zover met 'bestuursorgaan' de raad wordt bedoeld;
- d. Het nemen van verdagingsbesluiten als bedoeld in artikel 7:10 van de Algemene wet bestuursrecht, voor zover met 'bestuursorgaan' de raad wordt bedoeld;
- e. Het nemen van besluiten als bedoeld in artikel 6.12, lid 1 Wet ruimtelijke ordening om een exploitatieplan vast te stellen ingeval van de vaststelling van een wijziging van een bestemmingsplan als bedoeld in artikel 3.6, lid 1 Wet ruimtelijke ordening;
- f. Het nemen van besluiten als bedoeld in artikel 6.12, lid 2 Wet ruimtelijke ordening om geen exploitatieplan vast te stellen ingeval van de vaststelling van een wijziging van een bestemmingsplan als bedoeld in artikel 3.6, lid 1 Wet ruimtelijke ordening;
- g. Het nemen van besluiten als bedoeld in artikel 6.12, lid 2 Wet ruimtelijke ordening om geen exploitatieplan vast te stellen ingeval van een omgevingsvergunning met toepassing van artikel 2.12, eerste lid, sub a, onder 3 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht.

Artikel 2 Intrekking eerdere besluiten

Het Integraal Raadsdelegatiebesluit gemeente Hengelo 2001 wordt ingetrokken.

Artikel 3 Citeertitel en inwerkingtreding

Dit besluit kan worden aangehaald als 'Raadsdelegatiebesluit 2011' en treedt in werking op de dag na die van de bekendmaking.

Op 25 mrt. 2021 om 16:37 heeft Leo Janssen het volgende geschreven:

Beste voorzitter van het Presidium, dag Marie-José,

Hierbij doe ik het formele verzoek aan jou om een Politieke Markt te organiseren over de rol en positie van de Gemeenteraad. Waar beslist (waar mag) de Raad nog over en wat is ter afhandeling van het college?

Het lijkt me goed om de onderleggers zoals het mandaatbesluit etc. hiervoor te gebruiken. Zie ook mijn bijgevoegde motie vreemd.

Hoor graag van jou.

Met vriendelijke groet,

Leo Janssen

Onafhankelijk Raadslid Hengelo

Tel: 074-2773054

Mail: janss1950@gmail.com / OngehoordHengelo@gmail.com

Twitter: [@LeoLokaal](https://twitter.com/LeoLokaal) [@OngehoordHgl](https://twitter.com/OngehoordHgl)

MOTIE VREEMD: Stel huidige mandaatsbesluit college ter discussie

De raad van de gemeente Hengelo, in vergadering bijeen op 2 december 2020,

Constaterende dat:

- De gemeenteraad in het verleden veel van haar bevoegdheden, op verzoek van het toenmalige colleges, heeft overgeheveld;*
- De afgestane bevoegdheden de afgelopen twee raadsperiodes niet meer ter discussie zijn geweest in de gemeenteraad;*
- Dat er steeds meer weerstand komt van groepen mensen uit de Hengelse bevolking over besluiten die onder verantwoordelijkheid (mandaatbesluit) van het college zijn gemaakt;*
- Deze besluiten, i.v.m. het mandaatbesluit college, niet ter goedkeuring hoeven/worden voorgelegd aan de gemeenteraad.*

Overwegende dat:

- Het onduidelijk is welke voorstellen er nu nog voor de gemeenteraad ter beoordeling en besluit worden voorlegt;*
- De gemeenteraad haar taak als volksvertegenwoordiging te allen tijde goed moet kunnen uitvoeren;*
- Door de doormandatering in de loop van de afgelopen jaren regelmatig raadsvergadering moeten worden gecancelld omdat er onvoldoende agendapunten ter discussie/beoordeling konden worden opgevoerd.*

De gemeenteraad van Hengelo besluit om:

- Het presidium opdracht te geven om het mandaatbesluit van het college ter discussie/herbeoordeling te laten stellen in de gemeenteraad;*
- Dit z.s.m. op de agenda van één van de komende gemeenteraadsvergaderingen te laten zetten.*

En gaat over tot de orde van de dag.

Leo Janssen

Han ter beek

Onafhankelijk Raadslid

Lokaal Hengelo